

nem várunk el tőlük egy olyan viselkedésmódot, ami éppen a zene élvezetét venné el, akkor az egyik legbefogadóbb korosztállyal találkozhatunk.

! *A rengeteg vonzó és újszerű program azt is jelenti, hogy a komolyzene valami plusz trouvaille nélkül egyszerűen már nem vonzó a fiataloknak?*

– Igen, pontosan ez a helyzet. Nézzük meg, hogy a zenekarok milyen komolyan küzdenek a közönségiánnal. A közönségszervezés mindenhol az egyik legfontosabb pont, hihetetlenül meg kell küzdeni a telt házakért, főleg Budapesten. Valójában a közönség előregedése világszintű jelenség, részt vettem olyan konferencián is, ahol külföldi zenekarok keresték az utakat hogyan lehet jobban bevonni a fiatalabb generációkat, mert az már rég kevésnek bizonyul, hogy „gyertek, mert Beethoven 5. szimfóniáját fogjuk játszani”.

! *Tapasztaltál valami konszenzust a megoldás ügyében, mi a megoldási stratégiák külföldön?*

– Egyértelműen az innováció a konklúzió. A fiatalok fejével kell gondolkoznunk, megkeresni azokat a szórakozási és időtöltési formákat, amikre vevők, erős üzenettel és erős tartalommal. Őket nem lehet átverni, amiben nem érzik a matériát, arra nem tartanak igényt. És közben ez a történes teljesen normális is, egy műfaj végét az jelenti, ha bemerevedik, a mi dolgunk az, hogy a változó idővel mi is változzunk, és alkalmazkodjunk a változó elvárásokhoz. Az emberek mélységre való igénye viszont nem változik, a lelki táplálék vágya ugyanúgy megvan, mint régen, csak a feldolgozás, az elutasítás, vagyis a reakció lett gyorsabb. Természetesen van, ahol jóval előrébb tartanak nálunk, mert régebb óta foglalkoznak a problémával. Rengeteg pénz is van így innovatív programokra, például a hollandok minden évben megszervezik a Kortárs ifjúsági zenei fesztivált, ami meglepően jól működik. Mindenféle interaktív programmal elsősorban a gyerekeket célozva meg a fesztivált már több országba is elvitték. Jó lenne, ha egyszer hozzánk is el tudnának jönni. De elég csak a londoni

metróban szervezett koncertekre gondolkodnunk. Nekünk is saját innovációt kell találnunk, ami viszont sok plusz pénzkidrást jelent.

! *Ismét egy folytonos jelentésmódosuláson áteső fogalom: minőségi szórakozás. Mit jelent neked?*

– A lényeg a szórakozáson van, a minőségre törekvés ugyanis evidencia. A klasszikus zenének is szórakoztatnia kell, hiszen versenyben vagyunk a színházzal, mozival, az emberek pedig szórakozni akarnak és jól érezni magukat. Van egy réteg, amely keresi ezt, és feltöltődni jár színházba. A budapesti art színházak többsége felismerte, hogy a szórakoztatási faktor legalább olyan súllyal nyom a latba, mint a hard core mélylélektani tartalom, hiszen egy komoly darab esetében is lehet nevetni, méghozzá jó sokat. Ez a változás a komolyzene életében mintha kimaradt volna, pedig a zenehallgatásnak komplex élménnyé kell válnia, és a közönség akkor fog visszatérni, ha jól érezte magát.

(Szekeres Nikoletta)

A magyar kultúra napja – japán művészekkel

Különleges programokra várja a publikumot a Duna Szimfonikus Zenekar

Szokatlan módon ünnepeltek januárban, s izgalmas programokat tartanak a szezon további részében is. Két különböző felfogásban adták elő például Dvořák IX. szimfóniáját, gálaestjeiken népszerűsítik a cimbalom muzsikát, fiatal tehetségek és nagynevű művészek egyaránt szerepelnek hangversenyeiken. A Duna Szimfonikus Zenekar művészeti vezetője, Szklenár Ferenc a japán művészekkel adott koncertekről, tavaszi bérlet-sorozataikról, rangos fellépőikről, valamint az együttes egyéb terveiről, fellépéseiről is mesélt.

! *Látva a programjukat, igazán rendhagyóra sikeredett a magyar kultúra napjának a megünneplése...*

– Olyan japán vendégművészekkel ünnepelethtünk együtt, akik egyfajta küldetésnek tekintik a magyar kultúra elsajátítását, valamint nemzetközi propagálását. Büszkén számolhatok be arról, hogy a koncert telt házat vonzott. Ezt a díszhangversenyt Kanai Toshifumi karmester dirigálta, aki 2015-ben végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, Medveczky Ádám tanítványaként. A jeles napon Liszt Ferenc Esz-dúr zongoraversenye, Kálmán Imre és Lehár Ferenc egy-egy operett részlete képviselte a magyar kultúra remekműveit, kiváló japán szólisták közreműködésével. A zongorasólamot Sugawara Nozomu játszotta nagyszerűen, az énekszámokat pedig Imai Ayane énekelte magyar nyelven, accentus nélkül, valóban gyönyörűen. A műsor egyébként nem szorítkozott csak magyar művekre, így elhangzott Johann Strauss A denevér című művének a nyitánya, s a programban helyet kapott Dvořák

egyik legszebb műve, „Az Új világból” elnevezésű szimfónia is.

! *Minek köszönhető, hogy a Duna Szimfonikus Zenekarral ilyen gyakran szerepelnek A felkelő Nap országából érkezett művészek?*

– Több összetevője is van ezeknek a hangversenyeknek. Elsősorban az együttes tudatos feladatvállalása a fiatal művészek felkarolásában, másrészt a csodálatos Duna Palota Színházterme, amely kiválóan alkalmas ilyen koncertekre, nem utolsó sorban pedig a kiváló együttműködés az estek társszervezőjével, Kuwana Kazue-val. A nálunk rendszeresen fellépő fiatal, japán művészek nagy része Magyarországra jött tanulni, hogy az otthon megszerzett tudásukat itt fejlesszék tovább. A Propart zenei ügynökség és zenekarunk együttműködésében szervezett hangversenyeken valóban sokan fordulnak meg közülük a Duna Palota színpadán. Több alkalommal a diákok mellett a japán zeneoktatás vezető professzorai is fellépnek. A közös hangversenyek

során rendkívül céltudatos és elhivatott muzsikusokat ismerhettünk meg.

■ Mit profitál a távol-keleti vendégekből a zenekar és a közönség?

– A japán vendégművészeknek – egytől egyig – kiemelkedő erénye a precizitás és a kompromisszumokat nem ismerő szemlélet, alaposak és hitelesek a művek megközelítésében. A szólisták a próbák során elképesztő odaadással, lelkesedéssel vetik bele magukat a munkába. Rendkívül felkészültek és fegyelmезettek, a zenei utasításokat, kérésüket megfogadják, hasznosítják. Bérletes közönségünk pedig kedvezményesen vásárolhat jegyet ezekre a koncertekre, s természetesen örömmel élnek a lehetőséggel. A két-három hetente zajló bérletsorozatunkon túl így különleges zenei csemegékhez juthatnak.

■ Milyen koncerteket emelne ki ebből az évkezdetből?

– A 2016-os év első hangversenyét, Budapest Gála címmel új helyszínen, a Pesti Vigadóban tartottuk. A Budapest Gála hangversenyek lényegében nem mások, mint a 20 éve zajló Duna Koncertek – csak tartalmilag megújultak. Különlegesen ezek a programok, színpadra lépnek benne a Budapesti Operettszínház szólistái és balettművészei, hiszen az operett irodalomból is válogatunk. Fellépnek nálunk a sorozatban a Virtuózok ifjú tehetségei is. A Gála este-ken kiemelt szerepet kap a cimbalom, erre az instrumentumra komponált darabokat is jócskán tartalmaz a műsor. Nagyon örülünk, hogy a Duna Palota mellett a Pesti Vigadó is otthont ad ezeknek a programoknak.

■ Hogyan kezdődött ez az együttműködés?

– A Budapest Gála produkciót megálmodó Operettissima Kft. művészeti vezetőjének, Vadász Dánielnek és a Duna Szimfonikusok művészeti vezetésének a közös akaratából indult el, természetesen kisebb előzmények után. A hangversenyrendezés, a közönségszervezés nem egyszerű feladatai is serkentették ezt az összefogást.

■ Térjünk vissza a szezonhoz. Hogyan folytatódott ezt követően az évad?

– Nagysikerű újévi hangversenyünket a „Zenélő Földgömb” című ifjúsági hangversenyek követték a Zeneakadémián, a Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft. felkérésére. Deák András karmesterrel és Lakner Tamás műsorvezetővel világ körüli, izgalmas zenei kalandra hívtuk az utazni

vágyó és az egzotikus zenét kedvelő fiatalokat. Híres zeneművek által Amerika, Ázsia, Afrika, Európa jellegzetes hangjai csendültek fel. A színpadról úgy tűnt, hogy a két teltház koncert közönsége szép élményekkel gazdagodott, amit a muzsikuskok örömeire hatalmas tapsal honoráltak.

■ Mit kínálnak még a tavaszi sorozatukban?

– Január 15-én kezdődött ez a bérletünk „Az Új Világból” című koncerttel. A Duna Palota és a Klebelsberg Kultúrkvria közönsége, a Dvořák-művekből összeállított koncerten a Pablo Casals Nemzetközi Csellóverseny II. helyezette és közönségdíjasa, Szabó Ildikó játékában gyönyörködhetett. Érdekes volt, hogy egyetlen hét leforgása alatt képet kaphattunk arról, hogy mester – Medveczky Ádám – és volt tanítványa – Kanai Toshifumi –, hogyan értelmezte „Az Új világból” szimfóniát két, teljesen eltérő előadásban. Februárban ismét egy kimagasló és elismert művész, Szabadi Vilmos járt nálunk, aki Mendelssohn: e-moll hegedűversenyével nyűgözte le hallgatóságunkat. Tavaszi bérletsorozatunk további előadásai is színes programot ígérnek, hiszen nagyszerű zeneszerzők remekműveiből válogatunk.

■ Milyen fellépői lesznek még ezeknek a hangversenyeknek?

– Nagy szeretettel és izgalommal várjuk kitűnő vendégfellépőinket, akik között megtalálni majd Kovács János karmestert, Boros Misi-t a fiatal zongoraművészt. A két klarinétművész, Szűcs Péter és Rummy Balázs Gallai Attila kortárs zeneszerző versenyművével készülnek. Az évadzáró koncert két sztárfellépője pedig Várjon Dénes és Baráti Kristóf lesznek. Ennek az estnek is különleges lesz a programja, Schumann egyik ritkábban hallható zongoraversenyét is előadjuk, ami a zenekar számára is kihívás, izgalmas feladat. Baráti Kristóf pedig nagyon kedves, rendszeresen visszatérő vendégünk, mindig örömmel muzsikálunk vele.

■ Hogy állnak az ifjúsági sorozataik?

– A fiatalokat és idősebbeket egyaránt megcélzó, vasárnap délelőtti Családi Szimfonikus matinéink szintén érdekes témákat boncolgatnak. Az érdeklődők Zelinka Tamás szakavatott és szórakoztató zenei ismeretterjesztésével, Tűz-víz, Csataszimfónia és Zenés mesék címekre felfűzött zenei válogatásainkat élvezhetik. A Duna Szimfonikus Zenekar vidéki jelenléte pedig ápri-

lisban folytatódik. A Filharmónia Kft. szervezésében „Muzsikáló városok” című ifjúsági, ismeretterjesztő hangversenyünket 18 alkalommal mutatjuk be vidéki iskolákban, művelődési házakban. Az elmúlt évek tapasztalata alapján állíthatom, hogy a gyerekek nagy érdeklődéssel és szeretettel fogadják együttesünket. A Filharmónia munkatársai, közöttük Zólyomi Mátyás, nagy körültekintéssel szervezik az utazásainkat.

■ Hogyan áll most anyagilag az együttes? Többször beszélgettünk ugyanis arról, szűkös büdzséből kell mindent megoldani, s még az épülettel kapcsolatos kiadások is a zenekart terhelik...

– Körülményeink ellenére igyekszünk mindig pozitívan kezelni helyzetünket, nem mondom, hogy ez egyszerű, sőt... A bérszínvonal javulásáról sajnos nem tudok beszámolni, anyagi helyzetünk több, mint siralmas... A zenekarban a fizetések méltatlanul alacsonyak, viszont szakmai elkötelezettségünkben nem engedhetünk. Minden nehézség ellenére igyekszünk szakmai, művészi kompromisszumok nélkül – a behatárolt anyagi lehetőségek között – színes, változatos hangversenyeket tartani. Célunk az, hogy a közönségünk semmiben ne szenvedjen hiányt, és a muzsikusaink számára is legyen a program színes, változatos, szakmai kihívásokban gazdag. Sajnos tartalékaink, erőnk, szakmai elkötelezettségünk nem tarthat ki a végtelenségig, nagyon várnánk már legalább a pedagógusokhoz hasonló bérkorrekciót, a művészeti diplomák rangjának az elismerését, hiszen értelmiségi családok lassan a megélhetés gondjaival szembesülnek ilyen alacsony fizetések mellett...

■ Gondolom, mindezek ellenére már dolgoznak a következő szezon tervén. Mi mindent hallhat a közönség az előadásukban a 2016/17-es szezonban?

– Deák András vezető karmesterrel elkészültünk a következő évadtervvel. Nagyon szép, változatos évadnak nézünk elébe, a klasszikus, közönség kedvenc repertoárt a magyar kortárs darabok legjavával színesítettük. Bánfalvi Zoltán, Kovács Tibor, Kovács Zoltán és Wolf Péter darabjai is elhangzanak majd. Vendégeink között köszönhetjük Stuller Gyulát, Stuller Júliát, Tarkövi Gábort, Hegedűs Endrét, Balog Józsefet, Fülel Balázst és Fischer Annie ösztöndíjasokat, akiknek kiválasztása csak később történik meg. Vendégkarmestereink a fellépések sorrendjében: Somos Csaba, Horváth Gábor, Hámori Máté – aki első

alkalommal jár nálunk –, továbbá Medvezky Ádám és Dénes István lesznek.

■ *Hogy áll a közönségépítés? Mennyire gyorsan fogynak el a bérletek, s mekkora a törzsközönség? Mit tudnak tenni a bővítésért?*

– Koncertjeink teltházások, komoly dilemma az ismétlődő koncertek bevezetése, de ehhez is jelentős anyagi befektetésre van szükség. Jelenleg például nincs forrásunk reklámokra, saját közönségszervezőre... stb. Jegyárainkat nem merjük emelni, mert a zömében nyugdíjas zenebarátaink így is jelentős áldozatot hoznak azzal, hogy 75–80%-ban megvásárolják az éves bérleteinket. A fennmaradó jegyekre szerencsére nagy az érdeklődés – megjegyzendő –, a közönség rendkívül érzékeny a műsorra, ezért eléggé meg van körve a kezünk. Mint említettem, a legvonzóbbak a közönségkedvenc klasszikus-romantikus darabok.

■ *Az V. kerülettel folytatott együttműködés változatlan – hiszen látom, zártkörű ifjúsági koncertet is adtak az itteni iskolásoknak. Bővül, változik az önkormányzattal a kapcsolatuk?*

– A 3 alkalmas „Duna Bérlet” című, komolyzenei sorozat az V. kerület, a Filharmonia Magyarország Kft. és a Duna Palota közös szervezésében zajlik. A remek hangulatú koncerteken az V. kerületi általános iskolások különböző témákban népszerű, közkedvelt dallamokat, zeneműveket hallanak. Továbbra is örömmel veszünk részt az V. kerület kulturális eseményein, hiszen hangversenyeinket hatalmas érdeklődés

övezi a belvárosi lakosság körében. A kerület egyik legjelentősebb eseményén, a Belvárosi Művelődési Napokon Shakespeare 400 című előadásunkkal emlékezünk a világhírű angol drámaíróra, halálának négy századik évfordulója alkalmából. Az önkormányzat részéről Wohlmuth István képviselő személyében hozzáértő, a művészet iránt elkötelezett szakember segíti a fesztivál megrendezését.

■ *Idén lesz huszonkét esztendeje, hogy a művészeti vezetői posztot betölti. Milyen tervekkel kezd neki a következő időszaknak? Mi az újabb ötéves terv? Repertoárbővítés, netán státusz bővítés... ?*

– Nem igazán tudom elhinni, hogy ilyen gyorsan elrepült az idő, hiszen ha jól idézem fel, 1982 óta a zenekarban dolgozom, és nagyon fiatalon kaptam meg a felkérést a zenekar vezetésére. Úgy érzem, ezzel a kis létszámmal is megtaláltuk a helyünket a magyar szimfonikus zenekari életben. A produkciónak szükséges létszámokat ki tudjuk egészíteni sok tehetséges, fiatal kollégával. Első lépésként a meglévő állomány béreit kellene végre rendezni, ezután kezdődhet az álmodozás a státusz teremtéséről...

Bizony, a látómezőm jelentős részét kitölti, hogy lassan el kell kezdeni az utódkeresést, olyan kolléga személyében, aki tovább viszi a stabilitást, ugyanakkor új és izgalmas távlatokat tud nyitni a zenekar számára. Jelentősen befolyásolja a jövőnket a Duna Palota elodázhatatlan felújítása is. Remélem, sikerül a kormányzat figyelmét felhívni ennek

a nemzeti kincsnek a megmentésére. A Duna Palota vezetésének az az elsődleges feladata, hogy megtalálja azt a forrást, amelyből a Budapest szívében található csodálatos épületet változatlanul a kultúra szolgálatában tudja tartani. A turnékkal kapcsolatos filozófiám nem változott, és a kollégáktól sem kapok ez ügyben szemrehányást, hiszen olyan sok az itthoni feladat, hogy sem a családoknak, sem a tanító kollégáknak nem hiányzik a hetekig tartó tájolás – szerény napidíjakért. Kétségtelen tény, hogy a legnehezebb vendégszerepléseken is olyan helyekre juthat el az ember, ahová nagyon sokan vágnak, és ezek az élmények utolérhetetlenek. A zenekari tagok számára az a lehetőség fennáll, hogy egyéni felkéréseknek tegyenek eleget, például a jelentős számban megnövekedett kínai turnékon.

S hadd kanyarodjak vissza még egy gondolat erejéig a büdzsé kérdéséhez. A TAO rendszert nagyon hasznosnak tartom, hiszen a jelenlegi színvonalas, változatos koncertek megtartása a TAO nélkül nem működne. Azt azonban, amiben a TAO létrejöttével reménykedtünk – azaz, hogy a színpadon fellépő művészeknek többlethonoráriumot tudunk adni – nem sikerült kigazdálkodnunk. Az állami támogatásunk jelenlegi szintje ugyanis még a bérekre is épphogy elegendő. Egy szimfonikus zenekar fenntartása, a hangszerek, a kellékek javítása, beszerzése, a reklámok, valamint minden egyéb szolgáltatás piaci áron való megfizetése komoly kihívást jelent...

R. Zs.